

Dret Romà

Codi: 102231
Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Dret	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Nuria Coch Roura

Correu electrònic: nuria.coch@uab.cat

Equip docent

Nuria Coch Roura

Jakob Fortunat Stagl

(Extern) BECARES MENDIOLA, CRISTINA

(Extern) MUNILL CABALLE, DAVID

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Coordinació de la unitat de Dret Romà: Prof. Jakob F. Stagl

Professorat de l'assignatura

TEORIA

Grup 1: Prof. Jakob Stagl

Grup 2: Prof. Nuria Coch

Grup 51: Prof. Nuria Coch

Grup 3: Prof. Jakob F. Stagl

Grup 70: Prof. Jakob F. Stagl

SEMINARIS

Sem. 11: Prof. Jakob Stagl

Sem. 12: Prof. Cristina Becares Mendiola

Sem. 13: Prof. David Munill Caballé

Sem. 21: Prof. Nuria Coch

Sem. 22: Prof. Cristina Becares Mendiola

Sem. 23: David Munill Caballe

Sem. 31: Prof. Jakob F. Stagl

Sem. 32: Prof. Cristina Becares Mendiola

Sem. 33: Prof. David Munill Caballe

Sem. 511: Prof. Nuria Coch

Sem. 512: Prof. David Munill Caballé

Sem. 701: Prof. Jakob F. Stagl

Sem. 702: Prof. Nuria Coch

Tots els seminaris es faran en castellà

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament sostenible

Objectius

L'assignatura cerca que l'alumnat assoleixi un bon coneixement i comprensió, de les institucions bàsiques que son objecte del Programa.

Alhora, la comprensió de la disciplina comporta l'aprofundiment adequat de les matèries previstes i es d'un gran profit el poder llegir textos complexos i comprendre'ls.

Dret Romà és una assignatura que s'imparteix al primer quadrimestre del primer any de carrera. Es tracta d'una assignatura dirigida a que els i les alumnes adquireixin nocions bàsiques d'una matèria -el Dret Privat i la Historia e Institucions del Dret Europeu- essencial dins el Grau.

Així, el Dret Romà té la utilitat acadèmica d'obrir de forma crítica els grans temes que després seran desenvolupats en les diverses assignatures amb continguts institucionals i de pensament que configuren el nostre sistema jurídic en l'àmbit occidental.

En aquest sentit, el Dret Romà és la base a partir de la qual es desenvoluparà, el coneixement de les institucions jurídiques, el vocabulari jurídic, la comprensió d'un sistema jurídic complet en totes les seves manifestacions, així com el desenvolupament de la capacitat analítica i la crítica jurídica ens els mesos inicials de la graduació.

Des de la perspectiva formativa, el Dret Romà pretén dels estudiants l'assoliment de diversos objectius entre els quals destaquen particularment:

- Estudi del pensament jurídic, des dels seus orígens a Roma fins a la seva projecció en les Codificacions Europees i Llatinoamericanes. Coneixement de les Institucions de Dret Privat que configuren la Cultura Jurídica Europea.

- L'exercici del pensament crític i la reflexió sobre l'íntima connexió entre enunciació dels drets i protecció processal dels mateixos.

- Buscar les fonts i argumentar quina pot ser, en cada cas, la solució més ajustada a Dret (és a dir, el *ius*, com a posició processalment defensable).

Competències

- Contextualitzar les diferents formes de creació del dret en la seva evolució històrica i en la seva realitat actual.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Reconèixer i resoldre problemes.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els recursos de defensa processal dels drets.
2. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
3. Descriure els conceptes jurídics fonamentals, en el dret romà i en el dret privat actual.
4. Distingir els fonaments de les institucions de dret privat romà.
5. Distingir la funció i la independència de les sentències judicials, davant el control potestatiu exercit pels recursos del pretor anunciats en l'Edicte.
6. Identificar i diferenciar les fonts del dret.
7. Reconèixer i resoldre problemes.
8. Reflexionar críticament sobre un dret de juristes versus un dret basat en la força de la llei.
9. Ressenyar l'impacte del dret justinianeu i la influència del Corpus Iuris Civilis en la tradició jurídica occidental.
10. Subratllar aquesta mateixa evolució en la tradició jurídica occidental.
11. Utilitzar la terminologia jurídica bàsica en matèria processal, dret de persones i família, dret de successions, propietat i drets reals, dret d'obligacions i contractes.
12. Valorar el rol dinamitzador i creatiu de la jurisprudència romana.
13. Valorar l'evolució del dret a Roma en relació amb l'evolució social i econòmica de la societat que el genera.
14. Valorar-ne la influència en la tradició jurídica europea.

Continguts

Contingut

El programa de l'assignatura s'ha adequat a la implantació del nou model docent aprovat per la Junta de Facultat de 27 de juny del 2019. Se centra en l'estudi bàsic de les institucions del Dret Privat Romà, atès que formen la base més sòlida per a introduir l'alumnat en el coneixement de les múltiples disciplines que suposen el tronc dels estudis de Dret (civil, mercantil, processal...) més abocats a l'exercici de les professions jurídiques més tradicionals.

L'estructura del programa s'ha confeccionat d'acord amb la sistemàtica tradicional del dret privat a Espanya i a Catalunya i es divideix en dos grans apartats:

I- Història i fonts del dret romà, com a marc previ i necessari per valorar les institucions.

II- Institucions de dret privat romà.

A cadascuna de les Institucions, per raó de coherència científica, s'expliquen les formes de defensa processal. El dret romà parteix de la perspectiva dels recursos processals que defensen els interessos en conflicte i de la tasca d'interpretació i de creació del dret pels juristes de manera independent. No és un dret legislat, sinó un dret fet pels jutges, pels recursos del pretor i per l'elaboració jurisprudencial.

El programa en concret es penjarà al Campus Virtual i tractarà sobre els següents punts:

Programa:

- Transcendència per a la cultura jurídica europea. Etapes històriques.
- Subjectes de dret.
- Procés civil romà.
- Drets reals. La propietat.
- Els contractes: la compravenda
- La família.
- Dret de successions. Estudi comparat d'institucions hereditàries a l'ordenament vigent

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Avaluació	0	0	
Classes teòriques	22	0,88	3, 4, 8, 9, 11, 13, 14
Seminaris	22	0,88	1, 2, 5, 7, 11
Tipus: Autònomes			
Cerca de bibliografia i documentació	9	0,36	6, 11
Estudi	31	1,24	3, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14
Lectura de Textos	66	2,64	4, 9, 14

Es parteix de la base que el procés d'aprenentatge de l'alumnat és el seu propi treball: l'alumnat aprèn treballant, sent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca, subministrant-li suport, guia i informació sobre les fonts a què pot acudir per aconseguir-ho .

En aquest context, el procés d'aprenentatge es concreta en les activitats següents:

I. Classes teòriques (activitat dirigida): exposició magistral del tema, combinada amb preguntes de discussió formulades pel professorat i pel propi alumnat.

II. Seminaris (activitat dirigida): l'assistència als seminaris, excepte supòsits de causa justificada, es obligatòria. L'alumnat ha de tenir un rol actiu durant el desenvolupament de les diverses activitats.

III. Tutories (activitat supervisada): l'alumnat pot demanar tutories individuals i grupals per a qualsevol dels aspectes que configuren el seu aprenentatge.

IV. Estudi per a l'examen final, que podrà ser en la seva totalitat o en part tipus test, que assolirà el contingut del programa mitjançant preguntes concretes que permetin conèixer el grau de reflexió i de coneixement de l'alumnat.

Es valora l'assistència a les classes, la participació a les pràctiques del curs i l'assistència a seminaris i conferències.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació dels i les estudiants es fonamenta en les activitats següents:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes teòriques/magistrals: estan concebudes com a mètode de transmissió de coneixements del professorat a l'alumnat.

1.2. Seminaris i proves: on els i les estudiants analitzen i resolen supòsits prèviament elaborats. La base de seminaris i proves és la comprensió i aplicació crítica de les solucions de la jurisprudència romana relacionades amb el contingut essencial explicat a les classes teòriques.

El professorat publicarà al Campus Virtual un calendari d'activitats previstes pel curs.

1.3. Activitats supervisades a l'aula: es tracta d'activitats que els i les estudiants desenvolupen a l'aula, amb la supervisió i el suport del professorat. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic, de comentari dels casos treballats a casa; d'intervencions orals amb qüestions proposades pels i les estudiants o pel professorat. També gaudeix d'aquesta consideració el fer ús de les tutories ja sigui de forma individual o bé grupal

El professorat determinarà en cada cas quines activitats seran proposades cada curs.

2. Activitats autònomes:

2.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que poden ser lliurades amb antelació -segons determini el campus virtual- i analitzades a l'aula (vegeu activitats dirigides 1.2). Es tracta de casos pràctics proposats pel professorat.

El professorat determinarà en cada cas quines activitats seran proposades cada curs.

2.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics. En alguns casos els i les estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació.

El sistema d'avaluació continuada combina les classes magistrals, la participació en els seminaris, les dues proves pràctiques avaluable i la resolució d'un examen final (que podria ser tot o en part tipus test i es determinarà al Campus Virtual).

El sistema d'avaluació única inclou el mateix nombre de proves avaluable, en principi, tres proves: dues de caire més pràctic i un examen amb estructura similar al del alumnat que segueix l'avaluació continuada. Les tres proves seran realitzades en una única sessió

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final de continguts	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14
Pràctiques i activitats d'avaluació continuada proposats	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Avaluació del curs

Hi ha dos models d'avaluació: avaluació ordinària o continuada i avaluació única.

En l'avaluació continuada es requereix obligatòriament la assistència a les activitats dirigides (classes i seminaris).

En l'avaluació única no es necessita l'assistència a classes i seminaris, només a les proves avaluables.

1.- Avaluació contínua:

El alumnat haurà d'assistir a les activitats dirigides (classes magistrals i als seminaris). Els seminaris permeten la participació i control d'assoliment de coneixements dels alumnes pel seu format més reduït. Mitjançant les pràctiques desenvolupades en els seminaris es pot anar verificant l'evolució de l'alumnat, la seva progressió amb la matèria.

El alumnat podrà beneficiar-se de les activitats supervisades (tutories) tant de forma individual com grupal.

La nota final de l'assignatura si es segueix aquest sistema s'obté de la qualificació de les dues pràctiques avaluables que l'estudiant ha de fer al llarg del curs així com de la nota de l'examen final.

1.1- Les pràctiques avaluables (50% de la nota final)

Les pràctiques avaluables són dues. Cadascuna compta un 25% de la nota final del curs i tenen lloc en dates de què s'ha avisat prèviament; el seu objecte és un text o cas pràctic, que en algun cas, podrà serà lliurat amb antelació (sense les preguntes) perquè cada alumne pugui preparar-lo a casa en profunditat. En tot cas es donaran instruccions al Campus Virtual. Al moment de realitzar les pràctiques avaluables l'estudiantat haurà de resoldre-les de manera individual.

La pràctica que no s'hagi realitzat té 0 punts.

Si ha estat per un motiu justificat (al·legat i acreditat immediatament abans o després, de forma fefaent), aquesta pràctica es pot recuperar de la manera i el dia que acordi el/la Professor/a.

1.2 - Examen final (50% de la nota final)

Consistirà en un examen únic de tot el programa de l'assignatura que tindrà un valor del 50% de la qualificació final del curs. L'examen, que podria ser en tot o en part, tipus test, cerca comprovar, no només si l'alumne ha memoritzat la matèria, sinó sobretot si l'ha entès.

Al campus virtual es publicaran els detalls de l'examen final.

1.3 Re-avaluació del curs.

L'alumnat que tingui el curs suspès, és a dir, que la mitjana entre les dues pràctiques avaluables i el test de la prova final sigui un suspens, poden presentar-se a un examen de re-avaluació sempre que s'hagin presentat a les dues pràctiques avaluables (encara que no estiguin aprovades)

El tipus d'examen i les condicions es publica oportunament al campus virtual. La nota final d'aquesta prova es la qualificació final del curs.

1.4 L'alumnat serà evaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no evaluable.

2. Avaluació única.

En l'avaluació única l'alumnat no ha d'acudir a les activitats dirigides (classes de teoria i seminaris)

L'avaluació única s'ha de sol·licitar en els terminis i forma establerts per la Facultat, i suposa la renúncia a l'avaluació continuada.

Comporta que l'avaluació es concentra en una única data, malgrat s'hagin de realitzar proves de diverses tipologies i en el mateix nombre d'evidències que a l'avaluació continua.

Concretament es realitzaran tres proves, dos de caràcter pràctic (casos pràctics, o bé comentaris de text) i un examen de les mateixes característiques que l'avaluació continuada.

Cadascuna de les dues proves de caire pràctic tindran un valor del 25% i l'examen teòric d'un 50%

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació (re-avaluació) que a l'avaluació continua.

L'alumnat que sol·liciti l'avaluació única pot fer ús de les activitats supervisades (tutories) amb el professorat de forma individual o grupal.

No avaluable: S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada

Ús restringit de la Intel·ligència Artificial

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques instrumentals de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la traducció de textos. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts o respostes orals han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en qualsevol activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització o sancions majors en casos de gravetat.

Volem aclarir que encara que permetem aquest ús restringit de la IA, no el recomanem en tant l'alumnat no tingui uns coneixements previs de la matèria.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIA

- Fernández de Buján, Antonio. Derecho Romano. Madrid, Aranzadi. 4ª ed. 2020 disponible *on line* a través de la Biblioteca de Ciències Socials.

- Miquel, Joan. Derecho Romano. Madrid, Marcial Pons, 2016.

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

FERNÁNDEZ DE BUJÁN Y FERNÁNDEZ, A., Albuquerque, J. M. (dirs). Manual de casos prácticos de derecho romano. Madrid: Dykinson, 2018. ISBN 9788491487906.

FERNÁNDEZ DE BUJÁN, A Derecho Privado Romano 11ª edición. Iustel.2022.

TALAMANCA, M Istituzioni di Diritto Romano Giuffrè ed. Milano 1990.

ZIMMERMANN, R The law of Obligations. Cape Town. 1990

Recursos on line:

Fonts de Dret romà. <http://guiesbibtic.upf.edu/dret/roma>

Pàgina de la biblioteca de la Facultat de Dret de la UPF, que dona accés a nombroses fonts romanes (el Corpus Iuris Civilis traduït per Garcia del Corral, entre ells)

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	11	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	12	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	13	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	21	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	22	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	23	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	31	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	32	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	33	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	511	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	512	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	701	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	702	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	703	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	70	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt